

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 07 «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»**

ОПП «Правоохоронна діяльність»

Рівень вищої освіти: I (бакалаврський)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Кваліфікація: бакалавр правоохоронної діяльності

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Теорія держави і права» є обов'язковою для вивчення ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається протягом 1-го семестру на кафедрі теорії права та кримінально-процесуальної діяльності.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у курсантів системи правових понять і основних концепцій існування держави і права; засвоєння закономірностей формування, функціонування та розвитку держави і права; закріплення ціннісних установок, заснованих на використанні теоретичного осмислення функціонування правових реалій.

Завдання навчальної дисципліни «Теорія держави і права» – формування у курсантів умінь з виважених, наукових позицій надавати належну оцінку складним явищам та процесам державно-правової дійсності, розкривати їх дійсну сутність, розуміти їх соціальне призначення, місце і роль в політичній та правовій системах суспільства. Озброєні її знаннями правники можуть плідно сприяти розв'язанню різноманітних проблем державного і правового будівництва.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- систему загальнотеоретичних, державно-правових явищ, практику їх виникнення, та розвитку в Україні;
- предмет, метод і функції теорії держави і права, як науки та навчальної дисципліни;
- поняття, сутність, походження держави, політичної влади;
- політичну систему суспільства, функції держави;
- основні сучасні концепції держави і права;
- поняття, сутність та походження права, норми права;
- систему права і систему законодавства, реалізацію норм права;
- поняття, сутність правовідносин, правової поведінки, правопорушення і юридичної відповідальності;
- поняття, сутність, основні ознаки законності, правопорядку і державної дисципліни;

вміти:

- використовувати загальнотеоретичні поняття та категорії при вивченні галузевих навчальних дисциплін, для аналізу складних правових проблем, оперувати основними категоріями в практичній діяльності;
- давати правову оцінку діям та обставинам, відносинам що відбуваються в сфері охорони державного кордону;
- правильно реалізовувати правові норми;

- забезпечувати організаційну діяльність посадових осіб із видання індивідуально-конкретних правових приписів здійснювати правозастосовну діяльність в інтересах охорони державного кордону;

- тлумачити норми права;

ознайомитись з:

- юридичними поняттями, термінами та дефініціями державних та правових явищ;

- основами прикордонного законодавства;

- основними напрямками сучасного розвитку і становлення держави і права.

ВИКЛАДАЧІ:

професор кафедри теорії права та кримінально-процесуальної діяльності доктор юридичних наук, доцент полковник юстиції Роман ЛЯШУК, e-mail: 7roman@ukr.net.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні класи (502-514, 517).

Навчальні ресурси:

1. Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2014. – 368 с.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права. Підручник. – 4-те видання допов. і перероб. – К. : Алерта, 2014. – 524 с.
3. Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія держави і права: Підручник. – К.: Кондор, 2006.
4. Кокодій Ю.В., Курбацький С.А. Теорія держави: навчальний посібник. – Хмельницький: Вид: Нац. академія ПВУ, 2003.
5. Кокодій Ю.В., Курбацький С.А., Зьолка В.Л. Теорія права: навчальний посібник. – Хмельницький: Вид: Національна академія ДПСУ, 2005.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин														Форми підсумкового контролю											
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота				Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік						
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	курсів роботи	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	есе	конспект з теми					переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота	контрольна робота		
I	1	5	150	74	34						34						6	24	24						52	+		
Усього за дисципліну			5	150	74	34					34						6	24	24						52	+		

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН3.9; МН4.1; МН4.3; МН 4.4

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності спеціальності		
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ЗК-3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ЗК-10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
Фахові компетентності спеціальності		
СК-1	Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави	МК2.1; МК2.4; МК 2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
СК-2	Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
СК-3	Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності	МК2.1; МК2.4; МК 2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
СК-4	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
СК-5	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
СК-6	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
СК-10	Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти	МК2.1; МК2.4; МК 2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН3.9; МН4.1; МН4.2; МН4.3	МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ПРН-3	Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН3.6; МН3.5; МН3.9; МН4.1	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ПРН-4	Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН3.6; МН3.5; МН3.9; МН4.1	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ПРН-6	Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН3.6; МН3.5; МН3.9; МН4.1	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ПРН-7	Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН3.9; МН4.1; МН4.2; МН4.3	МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ПРН-14	Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності	МН1.1; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.5; МН3.9; МН4.1; МН4.2; МН4.3	МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ВРН-1	Знати структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; основи діяльності та структури міжнародних і національних організацій у сфері забезпечення безпеки державних кордонів в	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН3.9; МН4.1; МН4.2; МН4.3	МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.

	умовах інтеграційних процесів; події, пов'язані з історією охорони кордонів, воєн та воєнних конфліктів		
--	---	--	--

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ з/п	Найменування тем	Кіл-сть год.	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кіл-сть годин
			1	2	3	4	ІР			
1	Предмет, методологія і функції теорії держави та права	2	Л2					9 ІРЕсе-1	T1/1л=2; T2/1л=2; T2/2с=2; T2/3с=2; T3/1л=2; T3/2/с=2; T4/1л=2; T4/2с=2; T5/1л=2; T6/1с=2; T7/1л=2; T7/2с=2;	24
2	Основи прикордонного законодавства	6	Л2	Сз2	Сз2			10 ІРЕсе-2	T9/1с=2; T10/1л=2; T10/2с=2; T11/1л=2; T12/1л=2; T12/2с=2; T13/1л=2; T13/2с=2; T14/1л=2;	18
3	Походження держави, основні теорії її виникнення	4	Л2	Сз2				11 ІРЕсе-3	T14/2с=2; T15/1л=2; T15/2с=2; T15/3с=2; T16/1л=2; T17/1л=2; T18/1л=2; T18/2с=2; T19/1с=2; T20/1л=2; T20/2с=2;	22
4	Держава: поняття, ознаки	4	Л2	Сз2				12	T23/1л=2; T23/2с=2; Екзамен =6	10
5	Теорія демократії. Правова держава	2	Л2				ІРЕсе-1			
6	Держава та особистість	2	Сз2							
7	Типи і форми держави	4	Л2	Сз2						
8	Механізм держави									
9	Функції держави	2	Сз2							
10	Сутність та зміст права. Джерела права	4	Л2	Сз2						
11	Норми права в системі соціальних норм	2	Л2				ІРЕсе-2			
12	Нормативно-правові акти	4	Л2	Сз2						
13	Суб'єкти права	4	Л2	Сз2						
14	Правотворчість і нормотворчість	4	Л2	Сз2						
15	Форми реалізації права. Застосування правових норм	6	Л2	Сз2	Сз2					
16	Тлумачення норм права	2	Л2							
17	Система права і система законодавства	2	Л2							

№ з/п	Найменування тем	Кіл-сть год.	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кіл-сть годин
			1	2	3	4	ІР			
18	Правові відносини	4	Л2	Сз2						
19	Правова поведінка особи	2	Сз2							
20	Юридична відповідальність	4	Л2	Сз2						
21	Механізм правового регулювання суспільних відносин						ІРЕсе-3			
22	Законність та правопорядок									
23	Правові системи сучасності	4	Л2	Сз2						
	Екзамен	6	Е6							

Умовні скорочення:

Лекція - Л

Семінарське заняття - Сз

Екзамен - Е

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Т1/2с=2.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1 курс 1 семестр					
1			2	ТЕМА 1. Предмет, методологія і функції теорії держави та права	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальна теорія держави і права як суспільна наука. 1. Поняття, сутність теорії держави і права як науки, її предмет та методологія. 2. Місце теорії держави і права, в системі юридичних наук. 3. Теорія держави і права як навчальна дисципліна, її структура.	[2.2.] с. 3-29; [2.3.] с. 9-23; [2.4.] с. 3-18; [3.5.] с. 3-12; [3.9.] с. 14-42; [3.12.] с. 13-53; [3.13.] с. 5-18
2			8	ТЕМА 2. Основи прикордонного законодавства	
	1	лекція	2	Заняття 1. Законодавство з прикордонних питань. 1. Основні положення закону України «Про державний кордон України». 2. Основні вимоги закону України «Про Державну прикордонну службу України». 3. Норми закону України «Про виключну (морську) економічну зону України». 4. Основні положення постанов Кабінету Міністрів України «Про прикордонний режим» та «Про контрольовані прикордонні райони».	[1.4.], [1.7.], [1.11.]
	2	семінар	2	Заняття 2. Правові основи діяльності Державної прикордонної служби України 1. Основні вимоги закону України «Про державний кордон України». 2. Основні положення закону України «Про Державну прикордонну службу України». 3. Норми закону України «Про виключну (морську) економічну зону України».	[1.4.], [1.7.], [1.11.]
		сам. робота	2	1. Основні положення закону України «Про державний кордон України». 2. Основні вимоги закону України «Про Державну прикордонну службу України». 3. Норми закону України «Про виключну (морську) економічну зону України». 4. Основні положення постанов Кабінету Міністрів України «Про	[1.4.], [1.7.], [1.11.]

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				прикордонний режим» та «Про контрольовані прикордонні райони».	
	3	семінар	2	Заняття 3 Правові режими на державному кордоні України 1. Режим державного кордону та прикордонний режим: поняття та сутність 2. Територія держави: поняття та зміст 3. Основні положення постанов Кабінету Міністрів України «Про прикордонний режим» та «Про контрольовані прикордонні райони».	[1.4.], [1.7.], [1.11.]
3			6	ТЕМА 3. Походження держави, основні теорії її виникнення	
	1	лекція	2	Заняття 1. Суспільство. Причини походження держави. 1. Суспільство та його складові елементи. 2. Причини походження держави. 3. Основні теорії походження держави	[2.2.] с. 30-57; [2.3.] с. 24-45; [2.4.] с. 19-33; [3.5.] с. 15-22; [3.9.] с. 99-105; [3.12.] с. 54-61; [3.13.] с. 22-31
		самостійна робота	2	1. Суспільство та його складові елементи. 2. Причини походження держави. Основні теорії походження держави. 3. Держава як найважливіший елемент політичної системи суспільства.	[2.2.] с. 30-57; [2.3.] с. 24-45; [2.4.] с. 19-33; [3.5.] с. 15-22; [3.9.] с. 99-105; [3.12.] с. 54-61; [3.13.] с. 22-31
	2	семінар	2	Заняття 2. Основні теорії походження держави, її місце в системі суспільних утворень 1. Суспільство та його складові елементи. 2. Причини походження держави. Основні теорії походження держави. 3. Держава як найважливіший елемент політичної системи суспільства.	[2.2.] с. 30-57; [2.3.] с. 24-45; [2.4.] с. 19-33; [3.5.] с. 15-22; [3.9.] с. 99-105; [3.12.] с. 54-61; [3.13.] с. 22-31
4			6	ТЕМА 4. Держава: поняття, ознаки	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття держави 1. Поняття, ознаки та сутність держави. 2. Атрибути держави. 3. Територія сучасної держави. 4. Способи державотворення.	[2.2.] с. 121-132; [2.3.] с. 51-62; [2.4.] с. 34-46; [3.5.] с. 24-28; [3.9.] с. 105-108; [3.12.] с. 74-83; [3.13.] с. 19-22
		самостійна робота	2	1. Поняття, ознаки та сутність держави. 2. Атрибути держави. 3. Територія сучасної держави. 4. Способи державотворення.	

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття держави, її основні ознаки. 1. Держава: поняття та основні ознаки. 2. Атрибути держави (народ, територія, державна влада). 3. Соціальне призначення держави.	[2.2.] с. 121-132; [2.3.] с. 51-62; [2.4.] с. 34-46; [3.5.] с. 24-28; [3.9.] с. 105-108; [3.12.] с. 74-83; [3.13.] с. 19-22
5			12	ТЕМА 5. Теорія демократії. Правова держава.	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальне вчення про демократію 1. Сутність та зміст демократії. 2. Форми та інститути демократії в Україні. 3. Правова держава, поняття та ознаки.	[1.1.]; [2.2.] с. 184-204; [2.3.] с. 129-144, 163-189; [2.4.] с. 47-62; [3.9.] с. 108-112; [3.12.] с. 954-531; [3.13.] с. 94-95
		самостійна робота	2	1. Сутність та зміст демократії. 2. Форми та інститути демократії в Україні. 3. Правова держава, поняття та ознаки.	[1.1.]; [2.2.] с. 184-204; [2.3.] с. 129-144, 163-189; [2.4.] с. 47-62; [3.9.] с. 108-112; [3.12.] с. 954-531; [3.13.] с. 94-95
		індивідуальна робота (есе)	8	Виконання есе за заданою тематикою	
6			4	ТЕМА 6. Держава та особистість	
		самостійна робота	2	1. Поняття правового статусу особистості: а) суб'єктивні права особистості; б) юридичні обов'язки особистості. 2. Система прав і свобод особистості: а) поняття системи прав і свобод особистості; б) категорії прав особистості. 3. Гарантії прав особистості: а) міжнародно-правові гарантії; б) гарантії регіональних міжнародних співтовариств; в) внутрішні державні гарантії. 4. Міжнародно-правове співробітництво держав і права особистості.	[1.1.]; [2.2.] с. 58-81; [2.3.] с. 145-163; [2.4.] с. 63-78; [3.12.] с. 446-464; [3.13.] с. 59-70; [3.33.] с. 96-98

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	1	семінар	2	<p>Заняття 1. Суспільство, особистість, держава</p> <p>1. Поняття прав і свобод людини та громадянина, їх класифікація: а) визначення та природа прав людини; б) класифікація прав людини.</p> <p>2. Правовий статус особистості: а) поняття та сутність правового статусу особистості; б) суб'єктивні права особистості; в) юридичні обов'язки особистості.</p> <p>3. Гарантії прав людини і громадянина: а) міжнародно-правові гарантії; б) гарантії регіональних міжнародних співтовариств; в) внутрішньодержавні гарантії.</p> <p>4. Конституційне закріплення прав та обов'язків людини та їх гарантії в Україні.</p>	[1.1.]; [2.2.] с. 58-81; [2.3.] с. 145-163; [2.4.] с. 63-78; [3.12.] с. 446-464; [3.13.] с. 59-70
7			4	ТЕМА 7. Типи і форми держави	
	1	лекція	2	<p>Заняття 1. Типологія держав, її форми</p> <p>1. Історичні типи держав. 2. Форми держав. Форма державного управління. 3. Форма державного устрою. 4. Форма державного режиму.</p>	[1.1.]; [2.2.] с. 132-135; [2.3.] с. 63-85; [2.4.] с. 79-100; [3.12.] с. 83-88; [3.13.] с. 27-29; [3.33.] с. 47-51
	2	семінар	2	<p>Заняття 2. Основні типи держав та її форми</p> <p>1. Типологія держав. 2. Форма державного правління, її різновиди. 3. Форма державного устрою, її вид. 4. Поняття та види державно-правового режиму.</p>	[1.1.]; [2.2.] с. 132-135; [2.3.] с. 63-85; [2.4.] с. 79-100; [3.12.] с. 83-88; [3.13.] с. 27-29; [3.33.] с. 47-51
8			4	ТЕМА 8. Механізм держави	
		самостійна робота	4	<p>1. Поняття механізму держави, основні ознаки та принципи функціонування. 2. Державний апарат. Структура державного апарату 3. Поняття та види органів держави. 4. Характеристика і функції органів законодавчої, виконавчої та судової влади. 5. Державна прикордонна служба України в механізмі держави 6. Організація влади на місцях.</p>	[1.1.]; [1.7.]; [2.2.] с. 160-183; [2.3.] с. 111-118; [2.4.] с. 101-120; [3.12.] с. 122-140; [3.13.] с. 85-93; [3.33.] с. 76-87

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
9			4	ТЕМА 9. Функції держави	
		самостійна робота	2	1. Поняття функцій держави та їх класифікація: а) поняття функцій держави; б) основні загальні риси функцій держави. 2. Значення та об'єктивний характер функцій держави. 3. Основні внутрішні та зовнішні функції держави. 4. Форми і методи здійснення функцій держави.	[1.1.]; [2.2.] с. 137-140; [2.3.] с. 86-98; [2.4.] с. 121-137; [3.10.]; [3.12.] с. 89-103; [3.13.] с. 71-76; [3.33.] с. 37-45; [3.35.] с. 46-49.
	1	семінар	2	Заняття 1. Функції держави як основні характеристики її соціальної сутності 1. Поняття функцій держави 2. Внутрішні функції держави: а) економічна функція; б) соціальна функція; в) інші внутрішні функції держави. 3. Зовнішні функції держави: а) міжнародне співробітництво; б) захист держави. 4. Форми і методи здійснення функцій держави б) форми функцій держави; в) методи здійснення функцій держави.	[1.1.]; [2.2.] с. 137-140; [2.3.] с. 86-98; [2.4.] с. 121-137; [3.10.]; [3.12.] с. 89-103; [3.13.] с. 71-76.
10			6	ТЕМА 10. Сутність та зміст права. Джерела права	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та основні ознаки права. Джерела (форми) права 1. Ознаки і поняття права. 2. Основні сучасні концепції права. 3. Джерела (форми) права.	[1.1.]; [2.2.] с. 211-252; [2.3.] с. 190-213, 229-242; [2.5.] с. 4-26, 44-58; [3.9.] с. 169-189, 194-197; [3.12.] с. 141-162; [3.13.] с. 100-114, 162-169

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	2	<p>1. Сутність права, сучасне праворозуміння.</p> <p>а) характерні риси, які надають праву якість державного регулювання суспільних відносин;</p> <p>б) новий підхід до права;</p> <p>в) зміст відмінності права і закону;</p> <p>г) ознаки правового закону.</p> <p>2. Основні сучасні концепції права:</p> <p>а) теорія природного права;</p> <p>б) позитивіська теорія;</p> <p>в) соціологічна концепція права;</p> <p>г) психологічна теорія права;</p> <p>д) історична школа права.</p>	
	2	семінар	2	<p>Заняття 2. Поняття права. Концепції праворозуміння.</p> <p>1. Поняття і ознаки права.</p> <p>2. Основні концепції право розуміння:</p> <p>а) загальна характеристика сучасних концепцій право розуміння;</p> <p>б) теорія природного права;</p> <p>б) позитивіська теорія права;</p> <p>в) соціологічна теорія права;</p> <p>г) психологічна теорія права;</p> <p>д) історична теорія права.</p> <p>3. Загальна характеристика джерел (форм) права:</p> <p>а) правовий звичай;</p> <p>б) нормативно-правовий акт;</p> <p>б) юридичний прецедент;</p> <p>в) нормативний договір;</p> <p>г) релігійний текст;</p> <p>д) юридична доктрина.</p>	[1.1.]; [2.2.] с. 211-252; [2.3.] с. 190-213, 229-242; [2.5.] с. 4-26, 44-58; [3.9.] с. 169-189, 194-197; [3.12.] с. 141-162; [3.13.] с. 100-114, 162-169
11			12	ТЕМА 11. Норми права в системі соціальних норм	
	1	лекція	2	<p>Заняття 1. Норми права та інші соціальні норми</p> <p>1. Поняття, види і співвідношення соціальних норм.</p> <p>2. Поняття і структура норм права.</p> <p>3. Способи викладу елементів правових норм в статтях нормативно-правових актів.</p> <p>4. Види правових норм.</p>	[2.2.] с. 275-299; [2.3.] с. 213-231; [2.5.] с. 27-43, 59-74; [3.9.] с. 200-237; [3.12.] с. 226-243; [3.13.] с. 145-158

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	2	1. Поняття та види соціальних норм 2. Поняття та ознаки норми права. 3. Види правових норм. 4. Структура норми права. а) гіпотеза як елемент правової норми; б) диспозиція; в) санкція. 5. Способи викладення норм права у приписах статей нормативно-правових актів а) прямиий спосіб; б) відсилочний спосіб; в) бланкетний спосіб.	[2.2.] с. 275-299; [2.3.] с. 213-231; [2.5.] с. 27-43, 59-74; [3.9.] с. 200-237; [3.12.] с. 226-243; [3.13.] с. 145-158
		індивідуальна робота (есе)	8	Виконання есе за заданою тематикою	
12			6	ТЕМА 12. Нормативно-правові акти	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та види нормативно-правових актів 1. Поняття, ознаки та види нормативно-правових актів. 2. Поняття закону, його основні ознаки та види. 3. Підзаконний нормативно-правовий акт. 4. Чинність нормативно-правових актів.	[2.2.] с. 368-384; [2.3.] с. 231-241; [2.5.] с. 75-43; [3.9.] с. 238-251; [3.12.] с. 273-298; [3.33.] с. 165-178; [3.35.] с. 131-138; [3.14.]; [3.15.]; [3.16.]; [3.23.]
		сам. робота	2	1. Закон його ознаки, види. 2. Підзаконні нормативно-правові акти. 3. Чинність нормативно-правових актів у часі. Зворотна сила закону. 4. Чинність нормативно-правових актів у просторі та за колом осіб.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Нормативно-правові акти як джерело права 1. Закон його ознаки, види. 2. Підзаконні нормативно-правові акти. 3. Чинність нормативно-правових актів у часі. Зворотна сила закону. 4. Чинність нормативно-правових актів у просторі та за колом осіб.	[2.2.] с. 368-384; [2.3.] с. 231-241; [2.5.] с. 75-43; [3.9.] с. 238-251; [3.12.] с. 273-298; [3.33.] с. 165-178; [3.35.] с. 131-138; [3.14.]
13			6	ТЕМА 13. Суб'єкти права	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та загальна характеристика суб'єктів права 1. Поняття та види суб'єктів права. 2. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти права. 3. Соціальна спільнота як суб'єкт права. 4. Держава як суб'єкти права.	[2.3.] с. 231-241; [2.5.] с. 75-43; [3.9.] с. 238-251; [3.12.] с. 273-298

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		сам. робота	2	1. Поняття та види суб'єктів права. 2. Фізичні особи. 3. Юридичні особи. 4. Соціальна спільнота як суб'єкт права. 5. Держава як суб'єкти права.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Характеристика суб'єктів суб'єкти права 1. Поняття та види суб'єктів права. 2. Фізичні особи. 3. Юридичні особи. 4. Соціальна спільнота як суб'єкт права. 5. Держава як суб'єкти права.	[2.3.] с. 231-241; [2.5.] с. 75-43; [3.9.] с. 238-251; [3.12.] с. 273-298; [3.33.] с. 165-178; [3.35.] с. 131-138; [3.14.]
14			6	ТЕМА 14. Правотворчість і нормотворчість	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття та загальна характеристика правотворчості 1. Поняття та ознаки правотворчості. 2. Види й органи правотворчості. 3. Нормотворча діяльність, нормотворча техніка. 4. Систематизація нормативно-правових актів.	[2.2.] с. 205-207, 348-367; [2.3.] с. 242-257; [3.9.] с. 190-199; [3.12.] с. 299-312; [3.13.] с. 161-162
		сам. робота	2	1. Поняття та ознаки правотворчості. 2. Законодавчий процес. 3. Підзаконна нормотворчість. 4. Систематизація нормативно-правових актів. 5. Експертиза проектів нормативно-правових актів 6. Нормотворча техніка, 7. Нормотворча термінологія.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Нормотворчий процес 1. Поняття та ознаки правотворчості. 2. Законодавчий процес. 3. Підзаконна нормотворчість. 4. Систематизація нормативно-правових актів.	[2.2.] с. 205-207, 348-367; [2.3.] с. 242-257; [3.9.] с. 190-199; [3.12.] с. 299-312; [3.13.] с. 161-162

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
15			8	ТЕМА 15. Форми реалізації права. Застосування правових норм	
	1	лекція	2	Заняття 1. Реалізація права, її форми. Основні стадії процесу застосування норм права 1. Форми реалізації права. 2. Поняття застосування права. Основні стадії застосування норм права. 3. Акти застосування правових норм: поняття, види. Прогалини в праві. Застосування права по аналогії.	[2.2.] с. 418-440; [2.3.] с. 295-305; [2.5.] с. 94-107; [3.9.] с. 282-305; [3.12.] с. 405-418; [3.13.] с. 177-189
		сам. робота	2	1. Реалізація норм права: поняття, ознаки. 2. Підстави, Форми та способи застосування норм права. 3. Вимоги до правильного застосування норм права. 4. Прогалини в праві. Застосування права по аналогії: а) прогалини в праві; б) аналогія закону; в) аналогія права.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Реалізація права. Правозастосування. 1. Поняття та форми реалізації норм права: а) поняття реалізації права; б) форми реалізації права. 2. Поняття та ознаки застосування права. Основні стадії процесу застосування норм права: а) характерні ознаки застосування норм права; б) випадки застосування норм права; в) основні стадії процесу застосування норм права. 3. Основні вимоги до правильного застосування правових приписів.	[2.2.] с. 418-440; [2.3.] с. 295-305; [2.5.] с. 94-107; [3.9.] с. 282-305; [3.12.] с. 405-418; [3.13.] с. 177-189
	3	семінар	2	Заняття 3. Акти застосування права. 1. Поняття та види актів застосування правових норм: а) поняття акту застосування норм права; б) структура актів застосування норм права; в) класифікація актів застосування норм права. 2. Прогалини в праві, причини їх виникнення та способи вирішення: а) поняття прогалини в праві; б) аналогія закону; в) аналогія права. 3. Юридичні колізії та способи їх подолання.	[2.2.] с. 418-440; [2.3.] с. 295-305; [2.5.] с. 94-107; [3.9.] с. 282-305; [3.12.] с. 405-418; [3.13.] с. 177-189

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
16			6	ТЕМА 16. Тлумачення норм права	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття, види та способи тлумачення норм права. 1. Поняття та сутність тлумачення норм права. 2. Способи тлумачення норм права. 3. Види тлумачення правових норм. 4. Акти тлумачення норм права.	[2.2.] с. 441-453; [2.3.] с. 282-294; [2.5.] с. 108-122; [3.9.] с. 306-319; [3.12.] с. 419-445
		самостійна робота	4	1. Характеристика прийомів і засобів тлумачення норм права. 2. Суб'єкти тлумачення норм права. 3. Сутність, зміст та види офіційного тлумачення правових норм 4. Особливості неофіційного тлумачення норм права	[2.2.] с. 441-453; [2.3.] с. 282-294; [2.5.] с. 108-122; [3.9.] с. 306-319; [3.12.] с. 419-445
17			4	ТЕМА 17. Система права і система законодавства	
	1	лекція	2	Заняття 1. Основні риси системи права і системи законодавства 1. Поняття системи права. Основні ознаки і структура системи права. 2. Критерії розмежування галузей права 3. Система законодавства.	[2.2.] с. 300-347; [2.3.] с. 258-269; [2.5.] с. 122-137; [3.9.] с. 187-199; [3.12.] с. 560-574; [3.13.] с. 170-177
		самостійна робота	2	1. Поняття системи права і їх характерні риси: а) подвійний характер системи права як об'єктивного правового явища; б) структурна відмінність системи права від системи законодавства. 2. Поняття системи законодавства, її ознаки і галузі: а) основні галузі системи законодавства; б) військове законодавство як комплексна галузь системи законодавства.	
18			6	ТЕМА 18. Правові відносини	
	1	лекція	2	Заняття 1. Поняття, види і структура правовідносин. 1. Характеристика правовідносин, їх основні ознаки. 2. Структура правовідносин: 3. Підстави виникнення, зміни та зупинення правовідносин:	[2.2.] с. 389-418; [2.3.] с. 270-281; [2.5.] с. 138-153; [3.9.] с. 258-277; [3.12.] с. 334-350; [3.13.] с. 190-196

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	2	1. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин: а) поняття юридичного факту; б) види юридичних фактів; в) події і дії. 2. Структура правовідносин: а) поняття та основні елементи правовідносин; б) правоздатність; в) дієздатність; г) суб'єктивне право, його характеристика; д) юридичний обов'язок, його характеристика.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття, види і структура правовідносин. 1. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин: а) поняття юридичного факту; б) види юридичних фактів; в) події і дії. 2. Структура правовідносин: а) поняття та основні елементи правовідносин; б) правоздатність; в) дієздатність; г) суб'єктивне право, його характеристика; д) юридичний обов'язок, його характеристика.	[2.2.] с. 389-418; [2.3.] с. 270-281; [2.5.] с. 138-153; [3.9.] с. 258-277; [3.12.] с. 334-350; [3.13.] с. 190-196
19			4	ТЕМА 19. Правова поведінка особи	
		самостійна робота	2	1. Поняття правової поведінки, її соціальна природа та особливості прояву у сфері охорони державного кордону України. 2. Поняття, ознаки та типологія правомірної поведінки, характерні риси її прояву у сфері охорони державного кордону України. 3. Поняття правопорушення, його ознаки та специфіка прояву у сфері охорони державного кордону України. 4. Склад правопорушення, характеристика його елементів.	

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	1	семінар	2	Заняття 1. Правомірна поведінка. Правопорушення 1. Поняття правової поведінки, її соціальна природа та особливості прояву у сфері охорони державного кордону України. 2. Поняття, ознаки та типологія правомірної поведінки, характерні риси її прояву у сфері охорони державного кордону України. 3. Поняття правопорушення, його ознаки та специфіка прояву у сфері охорони державного кордону України. 4. Склад правопорушення, характеристика його елементів.	[2.2.] с. 454-470; [2.3.] с. 306-322; [2.5.] с. 154-164; [3.9.] с. 350-381; [3.12.] с. 351-374; [3.13.] с. 197-204
20			8	ТЕМА 20. Юридична відповідальність	
	1	лекція	2	Заняття 1. Юридичні наслідки правозначущої поведінки 1. Поняття та підстави юридичної відповідальності. 2. Принципи та функції юридичної відповідальності. 3. Види юридичної відповідальності.	[2.2.] с. 471-482; [2.3.] с. 323-334; [2.5.] с. 164-168; [3.9.] с. 382-404; [3.12.] с. 375-390; [3.13.] с. 204-208
		самостійна робота	4	1. Поняття і ознаки юридичної відповідальності. 2. Принципи юридичної відповідальності. 3. Види юридичної відповідальності, їх засоби.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття, види та підстави юридичної відповідальності 1. Поняття і ознаки юридичної відповідальності. 2. Принципи юридичної відповідальності. 3. Види юридичної відповідальності, їх засоби.	[2.2.] с. 471-482; [2.3.] с. 323-334; [2.5.] с. 164-168; [3.9.] с. 382-404; [3.12.] с. 375-390; [3.13.] с. 204-208
21			8	ТЕМА 21. Механізм правового регулювання суспільних відносин	
		індивідуальна робота (есе)	8	Виконання есе за заданою тематикою	
22			4	ТЕМА 22. Законність та правопорядок	
		самостійна робота	4	1. Законність: поняття, ознаки, структура. 2. Зміст та структура правового порядку. 3. Співвідношення законності і правопорядку: а) законність як невід'ємний елемент демократії; б) правопорядок як результат законності.	[2.2.] с. 495-515; [2.3.] с. 335-353; [2.5.] с. 180-198; [3.9.] с. 452-474; [3.13.] с. 208-216
23			4	ТЕМА 23. Правові системи сучасності	
	1	лекція	2	Заняття 1. Сучасні правові системи. 1. Поняття та структура правової системи. 2. Загальна характеристика правових систем сучасності. 3. Міжнародні та національні правові системи.	

Номери тем	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	2	семінар	2	<p>Заняття 2. Правові системи та їх об'єднання</p> <p>1. Поняття правової системи, їх типологія.</p> <p>2. Характеристика видів правових сімей:</p> <p>а) прецедентний тип правових систем;</p> <p>б) нормативно-актний тип правових систем;</p> <p>в) релігійний тип правових систем;</p> <p>г) звичаєва традиційний тип правових систем;</p> <p>д) правова система України.</p> <p>3. Правова система ЄС та її співвідношення з міжнародними та національними правовими системами.</p>	
Екзамен			6		
Разом за 1-й семестр			150		
Усього за дисципліну			150		

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ І. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ

Тема 1. Предмет, методологія і функції теорії держави та права.

Опрацювання матеріалу лекції 1/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 1.

Тема 2. Основи прикордонного законодавства.

Опрацювання матеріалу лекції 2/1.

Підготовка до семінарського заняття 2/2, 2/3.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 2.

Тема 3. Походження держави, основні теорії її виникнення.

Опрацювання матеріалу лекції 3/1.

Підготовка до семінарського заняття 3/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 3.

Тема 4. Держава: поняття, ознаки.

Опрацювання матеріалу лекції 4/1.

Підготовка до семінарського заняття 4/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 4.

Тема 5. Теорія демократії. правова держава.

Опрацювання матеріалу лекції 5/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 5.

Написання есе за визначеною тематикою.

Тема 6. Держава та особистість.

Підготовка до семінарського заняття 6/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 6.

Тема 7. Типи і форми держави.

Опрацювання матеріалу лекції 7/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 7.

Підготовка до семінарського заняття 7/2.

Тема 8. Механізм держави.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 8.

Тема 9. Функції держави.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 9.

Підготовка до семінарського заняття 9/1.

РОЗДІЛ II. ТЕОРІЯ ПРАВА:**Тема 10. Сутність та зміст права. Джерела права.**

Опрацювання матеріалу лекції 10/1.

Підготовка до семінарського заняття 10/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 10.

Тема 11. Норми права в системі соціальних норм.

Опрацювання матеріалу лекції 11/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 11.

Написання есе за визначеною тематикою.

Тема 12. Нормативно-правові акти.

Опрацювання матеріалу лекції 12/1.

Підготовка до семінарського заняття 12/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 12.

Тема 13. Суб'єкти права.

Опрацювання матеріалу лекції 13/1.

Підготовка до семінарського заняття 13/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 13.

Тема 14. Правотворчість і нормотворчість.

Опрацювання матеріалу лекції 14/1.

Підготовка до семінарського заняття 14/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 14.

Тема 15. Форми реалізації права. Застосування правових норм.

Опрацювання матеріалу лекції 15/1.

Підготовка до семінарського заняття 15/2, 15/3.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 15.

Тема 16. Тлумачення норм права.

Опрацювання матеріалу лекції 16/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 16.

Тема 17. Система права і система законодавства.

Опрацювання матеріалу лекції 17/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 17.

Тема 18. Правові відносини.

Опрацювання матеріалу лекції 18/1.

Підготовка до семінарського заняття 18/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 18.

Тема 19. Правова поведінка особи.

Підготовка до семінарського заняття 19/1.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 19.

Тема 20. Юридична відповідальність.

Опрацювання матеріалу лекції 20/1.

Підготовка до семінарського заняття 20/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 20.

Тема 21. Механізм правового регулювання суспільних відносин.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 21.

Написання есе за визначеною тематикою.

Тема 22. Законність та правопорядок.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 22.

Тема 23. Правові системи сучасності.

Опрацювання матеріалу лекції 23/1.

Підготовка до семінарського заняття 23/2.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 23.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тематика есе з теорії держави і права

ТЕМА 5. Теорія демократії. Правова держава.

1. Демократія як форма реалізації народовладдя.
2. Форми та інститути демократії як прояв державної влади.
3. Демократія і права меншості.
4. Верховенство права і правова держава, їх співвідношення.
5. Принципи демократії.
6. Функції демократії.
7. Демократія і самоврядування.
8. Види прав і свобод людини і громадянина.
9. Обов'язки людини і громадянина.
10. Гарантії прав і свобод людини і громадянина.
11. Концепція правової держави, виникнення та розвиток.
12. Поняття та ознаки демократичної держави.
13. Поняття та ознаки соціальної держави.
14. Поняття та ознаки правової держави.
15. Шляхи формування соціальної, правової держави в Україні.
16. Правова політика держави.

Тема 11. Норми права в системі соціальних норм

1. Соціальні норми: поняття та ознаки.
2. Технічні і техніко-юридичні норми: характеристика та співвідношення.
3. Загальні ознаки норм права і норм моралі.
4. Норми моралі і норми права: характеристика та співвідношення.
5. Норми звичаї і норми права: характеристика та співвідношення.
6. Корпоративні норми і норми права: характеристика та співвідношення.

7. Норми права: поняття та ознаки.
8. Види норм права.
9. Норми матеріального і процесуального права.
10. Особливість процедурних норм матеріального права.
11. Спеціалізовані (нетипові) норми права: природа, особливості та значення в правовому регулюванні.
12. Структура норми права і нормативно-правового припису.
13. Особливості структури процесуальних норм і норм міжнародних договорів.
14. Способи викладення норм права у приписах статей нормативно-правових актів.
15. Співвідношення норм права та припису статті нормативно-правового акту.

Тема 21. Механізм правового регулювання суспільних відносин

1. Соціальне регулювання та його ознаки.
2. Правове регулювання суспільних відносин та його ознаки.
3. Співвідношення правового регулювання і правового впливу.
4. Предмет, сфера і межі правового регулювання.
5. Методи і способи правового регулювання суспільних відносин.
6. Тип правового регулювання.
7. Режим правового регулювання.
8. Види правового регулювання суспільних відносин.
9. Поняття та ознаки механізму правового регулювання.
10. Елементи механізму правового регулювання.
11. Стадії механізму правового регулювання.
12. Обов'язкові та факультативні стадії механізму правового регулювання.
13. Правові стимули і обмеження в механізмі правового регулювання.
14. Ефективність механізму правового регулювання суспільних відносин.
15. Юридичні чинники, від яких залежить ефективність механізму правового регулювання суспільних відносин.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 р.
- 1.2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р.
- 1.3. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р.
- 1.4. Про державний кордон України. Закон України від 4 листопада 1991р.
- 1.5. Про звернення громадян : Закон України від 04.06.2014 № 393/96 // Голос України від 22.10.1996
- 1.6. Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі: Постанова Верховної Ради України від 23 червня 1995 року № 243/95-ВР // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, N 25, ст. 193)
- 1.7. Про Державну прикордонну службу України. Закон України від 3 квітня 2003р.
- 1.8. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності : Указ Президента України від 10 червня 1997 р.
- 1.9. Про набрання чинності нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України : Лист Міністерства юстиції України 08.07.2008 № 5928.
- 1.10. Про контрольовані прикордонні райони : постанова Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 року № 1199.
- 1.11. Деякі питання документування управлінської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55.
- 1.12. Про виключну (морську) економічну зону України : Закон України від 16 травня 1995 р. № 162/95–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 21. – Ст. 152.
- 1.13. Про прикордонний режим : постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1147.

2. Базова

- 1.1. Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2014. – 368 с.
- 1.2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права. Підручник. – 4-те видання допов. і перероб. – К. : Алерта, 2014. – 524 с.
- 1.3. Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія держави і права: Підручник. – К.: Кондор, 2006.
- 1.4. Кокодій Ю.В., Курбацький С.А. Теорія держави: навчальний посібник. – Хмельницький: Вид: Національна академія ПВУ, 2003.
- 1.5. Кокодій Ю.В., Курбацький С.А., Зьолка В.Л. Теорія права: навчальний посібник. – Хмельницький: Вид: Національна академія ДПСУ, 2005

3. Допоміжна

- 3.1 Біленчук П.Д., Сливка С.С.. Правова деонтологія/ За ред. Акад. П.Д. Біленчука. – Київ: АТІКА, 1999.
- 3.2 Бризгалов І.В. Юридична деонтологія. Стислий курс лекцій. - К.: Вид-во МАУП, 1998.
- 3.3 Теорія держави і права: підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю. А. Ведерніков. – К. : Ун-т сучасних знань ; Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, Ліра ЛТД, 2014. – 468 с.

- 3.4 Загальна теорія права: підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. – К. : Ваіте, 2016. – 392 с.
- 3.5 Кравчук М. В. Теорія держави і права (опорні конспекти): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3-тє вид., змін. й доп. / М. В. Кравчук (авт.-упоряд). – К.: Алерта, 2014. – 608 с.
- 3.6 Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва. – Юрінком Інтер, 2015. – 584 с.
- 3.7 Ляшук Р. М. Теоретичні основи правозастосовної діяльності органів охорони державного кордону : навчальний посібник / Р. М. Ляшук, І. П. Кушнір. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2015. – 160 с.
- 3.8 Мельник М. В. Антропологічний вимір правової культури українського суспільства / М. В. Мельник // Бюлетень Міністерства юстиції України : Офіційне видання. – 2013. – №7. – С.123-130.
- 3.9 Основи законодавства України: Підручник /За заг. редак. начальника Правового управління Міністерства оборони України полковника юстиції Кириленка В.І. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. – 617 с.
- 3.10 Рабінович П. Інтерпретація верховенства права: основні вітчизняні підходи та їх діалектична взаємодоповнюваність / П. Рабінович, О. Луців // Право України : Юридичний журнал / МінЮст України. – 2013. – №1-2. – С.296-309.
- 3.11 Скаун О.Ф. Теорія держави і права. Підручник. – Харків: Консум; Ун-т внутр. справ, 2006. – 704 с.
- 3.12 Скаун О. Ф. Юридична деонтологія : підручник. Перек. з рос. – Харків: Еспада, 2008. – 400 с.
- 3.13 Сливка С.С. Юридична деонтологія: Підручник. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – К.: Атіка, 2006.

4. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

4.1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

4.2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

4.3. <http://president.gov.ua> - Президента України.

4.4. <http://dpsu.gov.ua/ua/> - Офіційний веб-сайт Адміністрації державної прикордонної служби України.

4.5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний